

ویژگیهای زمین شناسی و ژئوشیمی عناصر اصلی بخش مرکزی منطقه تاگویی

جاجرم، شمال شرق ایران

بهروز^۱ رفیعی، حبیب ملایی^۲، حسن رمضان پور^{۱*}

۱- گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

۲- گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

b_rafiei@basu.ac.ir

چکیده

کانسار بوکسیتی جاجرم با بیش از ۲۲ میلیون تن ذخیره مهمترین کانسار بوکسیت در ایران است. در این منطقه دو افق بوکسیتی به نامهای A و B تشکیل شده است. سنگ بستر افق A را کربناته‌های سازند مبارک و سنگ پوشش آن راسازند نسن تشکیل می دهد. افق بوکسیتی B که کانسار جاجرم را تشکیل می دهد، بر روی دولومیت‌های سازند الیکا قرار گرفته و توسط سازند شمشک پوشیده شده است. تغییرات ترکیب شیمیایی بوکسیت (اکسید آلومینیوم بین ۲۲/۳۳ تا ۵۲/۲۴ درصد و اکسید سیلیسیم بین ۶/۵۲ تا ۵۶/۴۵ درصد) از ویژگیهای بوکسیت بخش مرکزی منطقه تاگویی است. نتایج آنالیزهای شیمیایی (XRF) نشان دهنده آن است که بوکسیت بخش مرکزی منطقه تاگویی در حقیقت از نوع بوکسیت رسی و بوکسیت با آهن زیاد است.

Geological-mineralogical characteristics and main-elements geochemistry in the center area Taguee Jajarm bauxite, NE Iran

Rafiei, Behrouz¹, Mollai, Habib² and Ramazanpour, Hassan^{*1}

1- Department of Geology, Buali Sina University, Hamadan, Iran.

2- Department of Geology, Faculty of sciences, Islamic Azad University of Mashhad.

b_rafiei@basu.ac.ir

Abstract

The Jajarm bauxite ore deposit with over 22 million tons of storage is the most important deposits of bauxite in Iran. In this area two bauxite horizons, called A and B, with two stratigraphic gaps can be found. The A horizon is underlain by carbonate rocks of Mobarak formation and covered by Nesen formation. The B horizon that constitutes the Jajarm bauxite deposit overlies the dolomite of Elik formation of the upper Triassic age and covered by the Shemshak formation. Mineralogy and variation in chemical composition (Al_2O_3 22.33% to 52.24% and SiO_2 between 6.52% to 56.45%) are other special characteristics of central area Taguee Jajarm bauxite deposit. Results of XRF chemical analysis indicates that East region Taguee bauxite is In fact, Clayey bauxite and Iron-rich bauxite.

مقدمه

منطقه تاگویی در واقع ادامه روند غرب به شرق ماده معدنی (بوکسیت) بعد از دو منطقه گل بینی وزو بوده که به صورت نوار باریک با عرض بیش از یک کیلومتر و طول نزدیک به ۶ کیلومتر دیده می شود. در بخش مرکزی این منطقه معدنی گمانه‌های بیشماری حفار شده که در این مقاله از داده‌های XRF عناصر اصلی ۶ گمانه (مجموع آلومینای جاجرم) و داده‌های XRF عناصر اصلی دو گمانه Tg-A31-1 و Tg-24A2-1 (مطالعه محققان) استفاده شده است.